OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU
V NOVOM MESTE NAD VÁHOM
oddelenie požiarnej prevencie
Odborárska 12, 915 41 Nové Mesto nad Váhom

Mestám a obciam v okresoch
Nové Mesto nad Váhom a Myjava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Nové Mesto nad Váhom
	ORHZ-NM1-111-001/2023	por. Ing. Marek Poruban	07.03.2023

Vec
Ochrana lesov pred požiarmi
opatrenia

V súlade s § 21 písm. a), j) a l) zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov /ďalej len zákon o ochrane pred požiarmi/ Vám Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom (ďalej OR HaZZ NMNV) zasiela v súvislosti s realizáciou úloh pri ochrane lesov pred požiarmi usmernenie a súčasne si Vás dovoľuje požiadať o pomoc pri plnení opatrení na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi.

Lesné požiare spôsobujú každoročne nielen veľké materiálne ale aj nezanedbateľné ekologické škody, pričom obnova požiarom zničených lesných porastov predstavuje dlhodobý proces. Z dlhodobej analýzy požiarovosti v lesnom hospodárstve vyplýva, že najviac lesných požiarov vzniká v jarných a letných mesiacoch. Ohrozenosť lesných porastov v tomto období ovplyvňujú klimatické faktory – sucho, vietor, stav vegetácie /množstvo vyschnutej organickej hmoty/ a najmä činnosť človeka.

Na území Trenčianskeho kraja sme v roku 2022 zaznamenali 151 prípadov požiarov zapríčinených nedbalosťou a neopatrnosťou dospelých - vypaľovanie trávy, suchých porastov a spaľovanie odpadu. Za rok 2022 vzniklo na území okresu Nové Mesto nad Váhom 6 lesných požiarov a požiarov v ochrannom pásme lesa s celkovou škodou 7600 eur a v okrese Myjava sme zaznamenali 12 lesných požiarov a požiarov v ochrannom pásme lesa s celkovou škodou 81 560 eur. Príslušníkom HaZZ sa podarilo uchrániť hodnoty na majetku vo výške 68 610 eur. Najčastejšou príčinou lesných požiarov v roku 2022 boli najmä zakladanie ohňov v prírode, manipulácia s otvorený ohňom a vypaľovanie trávy a suchých porastov.

Zákon o ochrane pred požiarmi stanovuje v **§ 6b** povinnosti pre vlastníkov lesov, správcov alebo obhospodarovateľov lesa na účely predchádzania vzniku požiaru lesa:

- budovať na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnísk,5

- spracúvať mapové podklady, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- zabezpečovať v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v lesoch hliadkovaciu činnosť,
- spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy postihnuté živelnou pohromou.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa na účinné zdolávanie požiaru lesa je povinný:
- zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
- zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne najmenej 5 kg.,
- udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
- vytvárať rozčleňovacie pásy a prieseky v lese.

Vyhláška MV SR č.121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov konkrétne stanovuje pre dotknuté osoby v § 10 podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi, najmä v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov (obdobie dlhotrvajúceho suchého a teplého počasia):

Vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi vykonáva zabezpečuje opatrenia:

Mapové podklady, ktoré sa skladajú z
- textovej časti, ktorá obsahuje - údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarmi, popis vodných zdrojov vhodných na hasenie požiaru, zoznam dielcov, v ktorých je zastúpenie ihličnatých drevín vyššie ako 50 %,
- z grafickej časti , ktorej základom je porastová mapa , do ktorej sa vyznačujú – polohy vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
  - protipožiarne rozčleňovacie pásy, ktorých šírka je najmenej :
    15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
    10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
    5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
  - protipožiarne rozčleňovacie prieseky, ktorých šírka je najmenej :
    10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
    8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
    4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.

- hliadkovaciu činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru sa vykonáva najmä v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase , a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarnym monitoringom, alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracováva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovacej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonali hliadkovaciu činnosť , dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovacej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

Protipožiarne náradie sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa, umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:

- plocha lesa **od 10 do 100 ha** - najmenej 15 kusov náradia aspoň troch druhov – (lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- plocha lesa **nad 100 ha do 1000 ha** najmenej 40 kusov náradia aspoň štyroch druhov - (lopaty, motyky, hrable, krompáče, sekery) a jedna motorová píla.
- plocha lesa **nad 1000 ha** najmenej 60 kusov náradia aspoň štyroch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče a široké lopaty), tri motorové píly a 3 vhodné ručné striekačky.

Na dôsledné zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi je potrebné aby obce realizovali najmä tieto opatrenie:

- vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarmi obce podľa § 15 ods.(1) písm. d) zákona o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov v súlade s § 36 až 37 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
- preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarmi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
- prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarmi v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi,
- vykonať preventívne protipožiarne kontroly podľa § 23 zákona o ochrane pred požiarmi u vlastníkov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarny dozor,
- preveriť akcieschopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce, ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 6 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.611/2006 Z.z. o hasičských jednotkách v znení neskorších predpisov.

Opatrenia odporúčajúce :

- zabezpečiť stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach v prípade potreby a podľa zváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov,
- zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarmi, spolupracovať pri plnení tejto úlohy s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarnou ochranou SR, ako aj ďalšími záujmovými združeniami zameranými na ochranu prírody.

Vzhľadom tomu, že v minulom roku sme zaznamenali lesný požiar, ktorý vznikol porušením opatrení pri vykonávaní spaľovania, OR HaZZ v NMNV osobitne upozorňuje obce, aby subjekty a občania vykonávajúci spaľovanie dôsledne dodržiavali protipožiarne opatrenia v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi.

OR HaZZ v Novom Meste nad Váhom Vám súčasne zasiela v prílohe rozhlasovú reláciu zameranú na ochranu lesov pred požiarmi so zdôraznením zákazu vypaľovania suchých porastov (trávy, kríkov a pod.). Žiadame Vás o jej **odvysielanie v rozhlasoch v primeranom termíne podľa aktuálnych klimatických pomerov /suché a teplé počasie/ a o informovanie verejnosti o uvedených opatreniach na úradných tabuliach.**

Príloha: 1/1

pplk. Ing. Karol Prno
riaditeľ

Príloha na odvysielanie:

Vážení občania !

V jarnom období sa výrazne zvyšuje riziko vzniku požiarov v prírodnom prostredí. Požiarovosť ovplyvňujú najmä požiare, ktoré vznikajú následkom porušovania zákona o ochrane pred požiarmi. Ide najmä o vypaľovanie porastov, zakladanie ohňov v prírode ale aj spaľovanie organického odpadu na hromadách. Svojou nezodpovednosťou niektorí občania ohrozujú naše spoločné lesné bohatstvo. Vypaľovanie suchých porastov je zakázané ale každoročne sa tento jav opakuje a preto sa Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Novom Meste nad Váhom obracia na občanov s výzvou rešpektovania zákona o ochrane pred požiarmi.

Občania,

- **nevypaľujte suché trávnaté porasty !**
- **nezakladajte oheň v prírode na miestach, kde sú horľavé látky a odkiaľ sa môže oheň rozšíriť!**
- **na kladenie ohňa v prírode využívajte len miesta na to určené – napr. ohniská, ktoré pri odchode dôkladne uhaste!**
- **nefajčite resp. obmedzte fajčenie v lese !**

Hasiči upozorňujú, že za vypaľovanie porastov je možné uložiť pokutu až do výšky 331 € !

Chrániť lesy prislúcha nám všetkým a preto dodržiavajme predpisy o ochrane pred požiarmi a správajme sa v prírode zodpovedne a ohľaduplne.